

Posudek na diplomovou práci Bc. Tomáše Kramára *Lokální watchdog – profesionální občan*

Autor ve své diplomové práci analyzuje neziskové organizace zaměřené na boj proti zneužívání veřejných úřadů na úrovni místní správy a samosprávy. Ač považuji za dosti neblahý jev, když se do češtiny zavádějí anglické termíny, jsem nucen souhlasit s autorem v tom, že v případě tohoto typu organizací je nejlepší užívat anglického označení *watchdog*. Diplomová práce sestává ze dvou hlavních kapitol. V obecněji zaměřené kapitole 2 autor určuje místo *watchdogů* v demokratických politických systémech, stručně charakterizuje situaci české občanské společnosti v současné době, vymezuje obsah, zaměření a působení *watchdogů*, a protože jej zajímají především *watchdogy* protikorupční (chápano ovšem šířeji jako bojující za prosazení principů dobré správy/vládnutí), načrtává také problematiku korupce v českém prostředí. Prakticky orientovaná kapitola 3 probírá partnery *watchdogů* – místní správu a samosprávu, veřejnost, média, politickou opozici a veřejný sektor. Stěžejní empirická podkapitola nazvaná „Témata“ popisuje základní oblasti konkrétní činnosti *watchdogů* a ilustruje je případovými studii z praxe. Závěrečná podkapitola si všímá strategií, které *watchdogové* organizace mají dle autora užívat, aby dosáhly ve své činnosti úspěchu.

Autora je možné bez nadsázky považovat za jednoho z nejlepších znalců problematiky *watchdogů* a významného praktického průkopníka těchto aktivit v České republice. Důkladná praktická znalost této oblasti občanské společnosti v České republice a na Slovensku je v diplomní práci patrná. Přesto existují důvody, pro kterou práci nenavrhuji hodnotit známkou výborně, ale pouze velmi dobře

Omezení v teoretické a metodologické oblasti: Autor dokáže s odbornou literaturou pracovat kriticky a s nadhledem, jak dokládá na řadě míst, např. v polemice se Z. Vajdovou a J. Stachovou na ss. 19-20 a v související poznámce 9. Současně však dává najevo, že jeho zájem dopátrat se základní teoretické literatury a pracovat přímo s ní není až tak hluboký a často se spokojí s citováním z druhé ruky.

V prvních podkapitolách obecné části autor pracuje velmi samostatně s dosti širokým objemem odborné literatury a krom toho se mu daří pomocí vlastních diagramů přesně vymezit místo protikorupčního lokálního *watchdogu* uvnitř demokratického systému a občanské společnosti. V částech přímo zaměřených na tematiku *watchdogu* a korupce však pracuje především s prakticky orientovanou literaturou určenou zaměstnancům a dobrovolným aktivistům *watchdogů* a z ní přejímá i citace, které by měl citovat z první ruky. To začíná už u citátů použitých jako motto celé práce (Robert H. Jackson, Périklés), nebo podle mého názoru zbytečné citace Sor Juany Inés de la Cruz, navíc v angličtině, kterou tato mexická řádová sestra a básnířka znala nejspíš jen jako jazyk pirátů ohrožujících španělské mořeplavce v Atlantickém oceánu.

Pojmy použité při nepříliš rozsáhlé teoretické analýze *watchdogů* jsou převzaty především z článku Meyer, Imig (1993). To platí zejména o ss. 58-63. Důležitý pojem pocházející od Petera Eisingera „struktura politických příležitostí“ je citován pouze přes tuto publikaci, ač je

v novější literatuře o sociálních hnutích velmi běžný a důležitý. Na s. 62 autor užívá termín „washingtonská kultura“, aniž by bylo jasné, odkud pochází a co přesně znamená. Podobně třeba Najamovo schéma znázorňující možnosti spolupráce mezi NNO a státem je citováno ze sekundární přehledové literatury (98).

Problémem *sui generis* u tohoto typu prací, který nechybí ani zde, je vynášení hodnotících soudů. Jakkoli mohu s autorem souhlasit v názoru na problematiku korupce v místní správě, ve striktně akademickém textu by bylo rozumné vyhýbat se výrazům jako „podlý trik“ (68).

Terminologie textu je obecně na dobré úrovni, ale výjimku představuje užívání slova vláda pro místní správu/samosprávu. Právě takto, a nikoli jako „vláda“, se překládá anglické *local self/government*.

Práce zůstává zčásti metodologicky neprůhledná. Použitý dotazník a rozhovory jsou povahy zjišťovací, nedají se označit za kvalitativní výzkum. Autor mohl přesněji určit, z jakých materiálů čerpal, když zpracovával případové studie zejména v části 3.3. – např. nejdelší studii týkající se vykácených lip v Neratovicích. Naopak zbytečné je uvádět jména soudních znalců, kteří se k nyní už pokáceným stromům vyjádřili.

Občas se text dostává do stylistických poloh bližších žurnalistice než akademické práci: „... nezbyvá než zvolat: To se přece nedělá!...“ (49), „kejhající potrefené husy“ (53), jsou sice uvedeny v uvozovkách, ale přec... Autorovi vytýkám také archaickou spojku „neb“ (např. 56) nebo hovorové výrazy jako „vyhozených úředníků“ (s. 60) a „jak hrozné reportáže“ (S. 66).

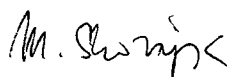
Formální nedostatky: Diplomová práce je nedotažená. Na několika místech se v křížových odkazech na jiné části textu nebo v bibliografických odkazech objevuje „XY“ nebo jiná provizorní „vycpávka“, na kterou se při finišování zapomnělo (např. 31, 59, 61, 66). Od strany 62 nejsou grafy číslovány, tabulky od jisté chvíle také ne a vůbec autor nečísluje početné rámečky, v nichž uvádí případové studie. Bez popisku je „pyramida“ na s. 79 a převzaté schéma na s. 97. Pozn. pod čarou 45 chybí. Část 5 – Přehled watchdogových organizací patří do příloh.

V textu je také značný počet překlepů, malých gramatických chyb a drobných vynechávek (vyznačeny ve výtisku, který jsem měl k dispozici). Vinou vynechání slov nedává smysl první věta prvního odstavce na s. 101. Některé použité termíny jsou problematické: „běžný lid“ (52). „tranzitní společenská situace“ (53). Některé informace o kauze Akropolis se dublují.

V seznamu literatury chybí některé citované položky! Např. Imig, Meyer (1993) nebo CVVM. Autorem zmiňovaný protikorupční maillist (71) měl být odkazován.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit 23 kreditními body.

V Praze 12. března 2007

Marek Skovajsa, Ph.D.